

ASOS JOURNAL

The Journal of Academic Social Science

Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, Yıl: 6, Sayı: 81, Kasım 2018, s. 283-299

Yayın Geliş Tarihi / Article Arrival Date

14.10.2018

Yayınlanma Tarihi / The Publication Date

18.11.2018

Dr. Öğretim Üyesi. Fahrettin GEÇEN

İnönü Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Resim Bölümü
fahrettin.gecen@inonu.edu.tr

GÜZEL SANATLAR LİSESİ ÖĞRENCİLERİ İLE ANADOLU LİSESİ SON SINIF ÖĞRENCİLERİNİN ÇAĞDAŞ SANAT'A VE KİTSCH ÇALIŞMALARINA BAKIŞ AÇILARINDAKİ FARK¹

Öz

Lise düzeyindeki bireylerin aldıkları sanat eğitiminin, kültürel çevrenin ve sanal medyanın etkisinin sanatsal eserlere bakış açılarında bir değişime yol açıp açmadığı araştırma konusu edilmiştir. Araştırmada sanatın tanımı, estetiğin tanımı ve estetiğe bakış açıları, çağdaş sanat akımlarına ve Kitsch resimlere bakış açılarını ve farklarını ortaya çıkarmak amacıyla çağdaş sanat akımlarından birer örnek eserin yer aldığı görsellerden sırayla her iki okuldan 10 son sınıf öğrencisine, 1 den 5 'e görsellerden 5 resmi seçin sorusu sorularak Çoktan Seçmeli Test tekniği ile sorulmuştur. Güzel Sanatlar Lisesi ve Anadolu Lisesi öğrencilerinin seçimi Amaçlı örnekleme gidilmesini sağlamıştır. Anadolu Lisesi öğrencilerinin sanat ve estetik tanımlamasında bireysel ifade yolunu seçmiş, Güzel Sanatlar Lisesi öğrencileri ise estetik ve sanat sorularına teorik tanım yapmıştır. Çağdaş sanat akımlarının seçiminde ise ait resimlerin seçimlerinde bireysel tercihler ön plana çıkmıştır. Araştırma sonucunda güzel sanatlar lisesi öğrencileri ile Anadolu lisesi öğrencilerinin sanata bakışları arasında önemli anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür.

Anahtar kelimeler: Güzel Sanatlar, Çağdaş Sanat, Kitsch, Realizm, Empresyonizm

¹ Bu makale 18-20 Ekim 2018 tarihinde düzenlenen Uluslararası Kültür ve Sanat ve Toplum Sempozyumu'nda özet metin bildiri olarak yayımlanmıştır.

STUDENTS OF FINE ARTS HIGH SCHOOL AND ANATOLIAN HIGH SCHOOL SENIOR STUDENTS ' PERSPECTIVES ON CONTEMPORARY ART AND KITSCH STUDIES

Abstract

Whether the art education, cultural environment and the impact of virtual media on the artistic works of high school level have led to a change in their viewpoints. In the research, the definition of art, the definition of aesthetics and aesthetic perspectives, contemporary art trends and Kitsch paintings perspectives and differences to reveal a sample of contemporary art trends in each of the visual sequence from two schools to 10 senior students, 1 to 5 Select 5 pictures from the visuals were asked with multiple choice test technique. Fine Arts High School and Anatolian High School Students for the selection of sampling has provided. Anatolian High School students have chosen the way of individual expression in the definition of art and aesthetics, and Fine Arts High School students have made theoretical definitions for aesthetic and artistic questions. As a result of the research, there was no significant difference between Fine Arts High School students and Anatolian High School students ' views on art.

Keywords: Fine Arts, Contemporary Art, Kitsch, realism, Impressionism

Giriş

Eğitimde bireylerin aileleri, çevreleri ve aldıkları eğitim-öğretim süreci büyük önem taşır. Bireylerin aileleri, çocuklarına ev ortamında ve yaşam sürecinde edinimlerini yaşayarak öğretirler. Ailenin kültür ve eğitim düzeyi ne kadar artarsa o aile bireyi de o kadar çok beslenir. Çocuğun içinde bulunduğu toplum yani çevresi ne sunarsa birey onla donanır. Eğitim- öğretim sürecinde birey ne öğrenirse o bilgi kişinin bilgi dağarcığında yerini alır.

Eğitim-öğretimi alınan derslerin dışında o dersi veren öğretmenlerin yeterlilikleri, öğrencilerin yaşadıkları ortamın ve yaş özelliklerinin çocuklar üzerinde yarattığı eğilimlerin onların öğrenim sürecini doğrudan etkilediği düşünülmektedir. Bununla birlikte aynı dönem yaş düzeyindeki farklı okullarda yer alan öğrencilerin sanata ait bilgi ve birikimlerinin ne kadar değişkenlik göstereceği sorunsalıyla yola çıktığımızda alınan dönütler bize yol göstermektedir. Milli Eğitime bağlı Anadolu Lisesi ile Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin aldıkları eğitimin sanatsal bilgi birikimlerinde bir farklılık yaratıp yaratmadığını görmek istediğimizde farklı etkenlerden de gençlerin etkilediğini görmekteyiz. Günümüz teknolojisinin sundukları, bireylerin olumlu yâda olumsuz gelişiminde hızlı ve etkin rol oynamaktadır. Televizyon programlarının, sinemaların, dergilerin, kitapların, telefon ve en önemlisi dünyayı içinde barındıran internetin erişiminin kolaylığı kişilerde bilgi edinimini doğrudan etkilemektedir. Gerek sinemaya konu olan sanatçılar, akımlar, gerek dergilere giren sanat yazı ve bölümleri gerekse televizyonlarda yer alan sanat programları ve internetin sanatla ilgili doğrudan sundukları bunlara örneklerdir. Çağdaş sanatın ve Kitsch resmin seçiminin nedeni ise gençlerin en çok bu türden çalışmalar ve akımlarla yüze gelmesinden kaynaklanmaktadır. Güzel Sanatlar Lisesi'nde öğrenim gören öğrencilerin uygulama derslerinde edindikleri pratikliği ve gelişimi genel olarak diğer liselerde okuyan öğrencilerde beklenemeyeceği bir gerçektir. Diğer taraftan birçok etkenin yanında bilgi kaynakla-

rina erişimin mümkün ve hızlı olması öğrencilerde yakın bir bilgi donanımına neden olduğu varsayılmaktadır.

1. Araştırmanın amacı

Son sınıf lise öğrencilerinin aldıkları sanat eğitiminin, kültürel çevrenin, kolaylıkla erişilen kitap, dergilerin, internetin ve sanal medyanın etkisinin, sanatsal eserlere bakış açılarında bir değişime yol açıp açmadığını ortaya çıkarmak amaç edinilmiştir.

2. Sanat ve Estetik

2.1. Sanat nedir?

Sanat bilimsel terimlerin ötesinde kendine has yapısıyla içine kattığı öznellik, düşünsel ve duygusal boyutunun farklılığı açısından kendi anlamsal yapısında farklılık göstermektedir. Sanat toplumlar ve çağlara göre kendini şekillendirmiş bazen zorunluluk bazen ise istendik bir yapıya bürünmüştür. Sanatı çeşitli filozoflar, yazarlar, ressamalar farklı boyutlarıyla ele alıp tanımlamışlardır.

Tolstoy'a göre sanat insanın bir zamanlar yaşamış olduğu duyguyu, kendinde canlandırdıktan sonra, aynı duyguyu başkalarının da hissedebilmesi için hareket, ses, çizgi, renk veya sözcüklerle belirlenen biçimlerle ifade etme ihtiyacından doğar (Ersoy, 1995:5). Yine başka bir tanımda sanat bir duygunun, bir tasarımın veya bir güzelliğin ifadesinde kullanılan metodların tümü, bu metodların sonunda ulaşılan üstün yaratıcılıktır (Erinç, 1995:20) denmektedir. Picasso'ya ise sanat nedir diye sorulduğunda "bilseydim onu kendime saklardım" (Erinç, 1995:29) diyor. Sanat tanımları çok sayıda benzer ve değişkenken, kimine göre sanat bir akıl işi, kimine göre sanatçının yaptığı iş, kimine göre ise sanat aşk, duyuların işidir yani sanat tanımları değişkenlik gösteren ve öznelleşen bir formdadır. Sanat duygu, düşünce, iş, haz ve birçok şeyi anlamsal açıdan içinde kapsamaktadır.

Sanatın tanımını yapan öğrencilerin verdikleri yanıtlara bakıldığında öznel yaklaşımlar görülmektedir. Araştırmada yapılan değerlendirmeler ise bu durum göz önünde bulundurularak yapılmıştır.

2.2. Estetik nedir?

Estetik günümüzde birçok ifade biçiminde ve durumda kullanılan bir sözcüktür. Estetik kullanım biçimiyle güzel ifadesiyle kaynaşıp benzerlik gösteren bir yapıya bürünmüştür. Güzel bir bina ve çevresi görüldüğünde ne estetik bir bina denilebiliniyor. Dizaynı güzel olan bir araba görüldüğünde estetik bir araba denilebilmektedir. Görüntüsü güzel görünen bir kadına ya da duruşu artistik olan bir kişiye estetik kadın ya da duruşu estetik denilebilir. Estetik Yunanca Aisthesis (Duygu, duyum), Aisthanesthai (duymak, algılamak) sözcüklerinden kaynaklanmıştır. Baumgarten yazdığı "Aesthetica" adlı kitabında günümüzde yaygın olarak kullanılan estetik "duyulardan elde edilen bilgilerle, güzel üzerine düşünme bilimi" olarak tanımlanmıştır (Balcı, 2016:3).

Estetik genel kapsamıyla güzel ile özdeşleşmektedir. Lise öğrencilerine yöneltilen estetik kapsamındaki sorulara genel ifadelerle güzel ifadesine benzer yanıt vermeleri elbette öğrencileri tanıma doğru yaklaşırmaktadır.

3. Yöntem:

3.1 Araştırma Yöntemi

Araştırma Nitel Araştırma Deseni olup, araştırma verilerine ulaşmak için sahaya inilmiştir. Araştırmayı bir çözüme kavuşturma amacıyla; kitap, makale, tez, internet ortamında veri tarama ve toplama yöntemi ile Güzel Sanatlar ve Anadolu Lisesi son sınıf öğrencilerinden oluşan, her

okuldan 10 kişiden toplam 20 öğrenciye oluşturulan 2 tür anket sorulmuştur. Anketlerden elde edilen veriler aracılığı ile ulaşılan sonuçlara dayalı bir araştırma yapılmıştır. Öğrencilerin seçiminde sınıfta yapılan kura ile random metodu uygulanmıştır. Kız ve erkeklerin cinsiyet açısından sayılarında eşitliğin sağlanabilmesi için eşitlik sağlanana kadar kura çekimi devam ettirilmiştir. Malatya' da yer alan Abdülkadir Eriş Güzel Sanatlar Lisesi ve Malatya merkezde yer alan sosyoekonomik ve kültürel açıdan orta düzey öğrencilerin yer aldığı Fatih Anadolu Lisesi örneklem okullar olarak seçilmiştir. Araştırma anket uygulamaları lise son sınıf öğrencileri üzerinde uygulanmıştır. Son sınıf öğrencilerinin örneklem olarak seçiminin nedeni ise alt sınıftaki öğrencilere göre son sınıf öğrencilerinin daha fazla bilgi ve kültürel birikime sahip oldukları düşüncesinden kaynaklanmaktadır. Öğrencilere iki tür anket uygulanmıştır; Birinci ankette sanatın tanımı, estetiğin tanımı, öğrencilerin estetiğe bakış açıları, çağdaş sanat akımlarına ve Kitsch resimlere bakış açılarını ve farklarını ortaya çıkarmak amaçlanmıştır. Kullanılan görsel sorularında çağdaş sanat akımlarından, Realizm'den ve Kitsch'den birer örnek eser öğrencilere gösterilmiş, görsellerden 1 den 5 'e beğendiğiniz 5 resmi seçin sorusu sorularak, Çoktan Seçmeli Test tekniği uygulanmıştır. Sorularda yer alan tanım soruları ile kavram analizi metodu uygulanmıştır. İkinci ankette ise öğrencilerin kitap okuma, internete girme, televizyon izleme, gazete okuma alışkanlıklarını soran sorular yer almaktadır. Ankette yer alan soruların bazıları 5 şıklı olup Çoktan Seçmeli Test tekniği ile bazı sorular ise ucu açık sorular şeklinde öğrencilere yöneltilmiştir. Anketlerde sorulan sorular hem okul bazında ele alınmış hem de okulların karşılaştırmaları ile analizler yapılmıştır. Anketlerden elde edilen verilerden yola çıkılarak sonuçlara ulaşılmıştır.

Uygulanan her iki anket için birer saat süre verilmiş, toplamda anketler için iki saat süre ayrılmıştır. Yanıtlama esnasında öğrencilerin bireysel yanıt vermeleri sağlanmış, hiçbir müdahale ve yardımlaşmaya müsaade edilmemiştir. Etik değerler açısından öğrencilerden cinsiyetleri dışında hiçbir kişisel bilgi alınmamıştır.

3.2. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini, Malatya ilinde yer alan Abdülkadir Eriş Güzel Sanatlar Lisesi ve Fatih Anadolu Lisesi son sınıf öğrencileri oluşturmaktadır.

Araştırmanın örneklemini ise Güzel Sanatlar Lisesi son sınıf resim öğrencileri ile Anadolu Lisesi son sınıf sosyal bölümü öğrencileri oluşturmaktadır. Öğrencilerin seçiminde kura ile random metodu uygulanmış, cinsiyetler arasında denge sağlanması amacıyla kurada fazla çıkan aynı cinsiyette öğrenciler yerine yine kura ile diğer cinsiyetten öğrenciler seçilip cinsiyetler arası eşitliğe gidilmiştir.

3.3. Veri Toplama Yöntemi

Bu çalışmada öğrencilere hedeflenen konuyla ilgili iki tip anket uygulanmıştır. Birinci ankette; sanat nedir?, sanatın kendilerinde ne hissettirdiği, estetik nedir?, estetiğin kendilerinde ne hissettirdiği, sanatını beğendiğiniz 3 ünlü ressam yazınız, 1'den 5'e en beğendiğinizden en aza doğru görselleri sırayla seçiniz, sorularını içermektedir? Bu sorularda öğrencilerin sanat ve estetik hakkındaki tanımsal bilgileri analiz edilmeye çalışılmıştır. Diğer sorularda yer alan sorularla sanatın içerisinde yer alan sanatçılar ve sanat akımları hakkında ve Kitsch'e bakışları anlaşılmasına çalışılmıştır. İkinci ankette ise kitap okuma, internete girme, tv izleme gibi basın ve dijital ortamın öğrencileri nasıl etkilediği çözümlenmeye çalışılmıştır. Anketlere verilen cevapların tamamı öğrencilerin yazdığı şekilde bulgulara eklenmiştir. Bulgulara eklenen cevaplarda yer

alan ifade düşüklükleri, anlatım bozuklukları değiştirilmemiştir. Her iki okul öğrencilerin verdiği cevaplar karşılaştırılarak anlamlı bir farklılık olup olmadığı ortaya konulmaya çalışılmıştır.

3.4. Veri Toplama Araçları

3.4.1. Anketler

Araştırmada kullanılan her anket alan ile ilgili üç uzman tarafından incelenip uygun görülmüştür. Birinci anket Eğitim Fakültesi ve Güzel Sanatlar Fakültesi resim bölümü birer öğretim üyesi ve eğitim bilimlerinden bir öğretim üyesi tarafından incelenmiştir. İkinci anket ise bir İletişim Fakültesi, bir Güzel Sanatlar Fakültesi resim bölümü, birde Eğitim Fakültesi eğitim bilimlerinden bir öğretim üyesi tarafından incelenip uygun görülmüştür.

3.4.1.1. Uygulama Gözlem Formunda Sanat Akımlarıyla İlgili Bilgiyi Ölçen Görsel Resimler

Resimlerin büyük çoğunluğu sanat akımlarını anlatan bir internet sitesinden alınmıştır. Realizm ve Kitsch resimler ise farklı internet sitelerinden alınmıştır.

4. Bulgular

4.1. Birinci Anket Bulguları

4.1.1. Fatih Anadolu Lisesi anket bulguları

4.1.1.1. Öğrencilerin sanat nedir sorusuna verdikleri yanıtlar

A öğrencisi: sanatçının o an içinde bulunduğu duygu ve düşüncelerin etkisiyle ortaya koyduğu eserdir.

B öğrencisi: Sanat insanın kendi içindekilerini fiziksel olarak dışa vurmasıdır.

C öğrencisi: herşeyde sanat var oyunlarda, doğada

D öğrencisi: sanat insanlara zevk ve haz vermek amacıyla yapılan faaliyetlerdir.

E öğrencisi: “ Sanat Allah’ı anlatmaktır.”

Ek olarak, sanat bence insanı anlatmaktır.

F öğrencisi: Sanat resimdir, müziktir, tiyatrodur. Sanat güzel olan her şeydir.

G öğrencisi: Sanat insana güzel gelen ve gözün aşinalığı olan şeylerdir.

H öğrencisi: Sanat aşktır. Çünkü içinde milyonlarca insana ait duyguları barındırır.

Sanatı seviyorum.

Dante gibi

Stefon gibi ----- sanat ihtiyaçtır.

Namık gibi

Dan Brown gibi

I öğrencisi: Sanat, bir insanın ruhunu besleyen her şeydir. Tıpkı bir bitkiye yaşam veren su gibi, sanatta ruhu büyütür ve yeşil tutar.

İ öğrencisi: Sanat insanın kendi duygu ve düşüncelerini yansıtmak için, hissettiklerini karşı tarafa hissettirebilmek için yaptığı eserler olarak görüyorum. Şöyle ki şarkı söyleyen biri ruh haline göre şarkı söyler ve dinler.

4.1.1.2. Sanat sizde ne tür duygu ve düşünce oluşturmakta ve sanat denilince sizde ne tür bir algı olmaktadır? Sorusuna verilen yanıtlar

A öğrencisi: Estetik bir haz uyandırmaktadır. Bu duygu düşünceler esere göre de şekillenmektedir.

B öğrencisi: Duygularımı anında dışa vurabileceğim bir olay.

C öğrencisi: Her tür duygu düşünce oluşturuyor

D öğrencisi: Sanat bende güzellik duygusu uyandırıyor. Ama sürekli bir gereklilik olarak görmüyorum, Anlık bir haz verme aracı. Duygu ve düşünce açısından rahatlama ve heyecan oluşturabiliyor.

E öğrencisi: Gerçek sanat beni hem düşündürüyor ,hem öğretir hem de estetik bir haz uyandırır.

F öğrencisi: Bir fikrim yok.

G öğrencisi: İnsana rahatlatıcı bir his verir. İnsana estetik zevk vermeye çalışır .

H öğrencisi: Sanat ne algı oluşturuyor? Özgürlük, sırdaş, dışavuruş(duyguları)

I öğrencisi: Bana göre sanat huzurdur. Huzur, insanı mutlu eder. ve insanı mutlu eden şeylerde benliğini oluşturur.

İ öğrencisi: Sanat bence bir rahatlama tekniğidir. İnsanların kendi kendilerini tedavi etme yöntemidir.

4.1.1.3. Öğrencilerin “estetik nedir?” sorusuna verdikleri yanıtlar;

A öğrencisi: Bir eserin göze en iyi şekilde hitap etmesi durumunda hissettiğimizdir.

B öğrencisi: İnsan gözünde “Altın oran” a en yakın gelen şeydir.

C öğrencisi: Estetik güzel ve çirkin olan

D öğrencisi: Estetik hammaddeye insanların güzel ve çekici bulması için yapılan değişiklikler.

E öğrencisi: Estetik bence beğenidir ,beğeni duygusudur.

F öğrencisi: Güzeli araştıran bilim dalı sanatın alt dalı.

G öğrencisi: Güzel olan herşey .estetik sayılabilir bence.

H öğrencisi: Göze, ruha, Kulağa güzel gelen herşey olmazsa olmaz diyemem

I öğrencisi: Estetik bana göre yapmacılıktır. Yani nasıl desem doğadan olan şeyleri kopya etmektir. Bu yüzden de sanat açısından estetik o kadar da zevk vermez. Bilmiyorum estetik o kadar da doğal gelmiyor.

İ öğrencisi: Estetik insan elinden çıkma her şeydir.

4.1.1.4. Öğrencilerin “estetik sizde ne algı oluşturmaktadır?” sorusuna verdikleri yanıtlar;

A öğrencisi: Yanıt vermemiştir.

B öğrencisi: Göze cazip gelen, insanı kendine çeken, duygu ve düşüncelerini canlandıran şey.

C öğrencisi: Her tür algı oluşturur.

D öğrencisi: Estetik bende bir düzen algısı oluşturmaktadır. Bir şeyde estetik olmazsa bence güzellik duygusu oluşturmaz.

E öğrencisi: Estetik bende beğenme algısı oluşturur. Olaylara olan bakış açılarımızı çeşitlendirir.

F öğrencisi: Bir fikrim yok.

G öğrencisi: İnsan için zevk uyandıran tanıdık bir şeyden ziyade daha önce görmediği bilmediği şeyin beğenmesi ona hayranlık duyması

H öğrencisi: Evrende pi vardır (altın oran) her şey'de bulunur bu sihir estetiği de içine bulundurur bu fi (1.618) serçe parmağında bile estetik pi , göz, nizan hepsi bana özgürlük olarak gelir.

I öğrencisi: Bana göre estetik , cansız bir kavramı oluşturuyor. Olmayan bir şey gibi. Mesela sanat ne kadar gerçekse estetikte bir o kadar da yoktur.

İ öğrencisi: Estetik bir insanın ister kendi karakterini , düşüncelerini yansıtmak için eserlerdir. Şöyle ki bu bir resim olurken aynı zamanda heykel de olabilir.

4.1.1.5. Öğrencilerin “Sanatını beğendiğiniz 3 ünlü ressam yazınız” sorusuna verdikleri yanıtlar;

A öğrencisi: Van Gogh, Williom Adolphe , Salvador Dali

B öğrencisi: Yanıt vermemiştir.

C öğrencisi: Leonardo Da Vinci

D öğrencisi: Mustafa Baharoğlu, Salvador Dali

E öğrencisi: Van Gogh, Picasso, Bellini

F öğrencisi: Van Gogh, Pablo Picasso

G öğrencisi: Pablo Picasso,

H öğrencisi: Botielli, Davinci, Mikelenjelo

I öğrencisi: Pablo Picasso, Migel Enjo, Da Vinci

İ öğrencisi: Leonardo Da Vinci, Picasso, Ben

4.1.1.6. Öğrencilerin “1’den 5’e en beğendiğinizden en aza doğru görselleri sırayla seçiniz” sorusuna verdikleri yanıtlar doğrultusunda seçtikleri sanat akımları;

A öğrencisi:

1. Kavramsal sanat
2. Realizm
3. Soyut resim
4. Fütürizm
5. Empresyonizm

B öğrencisi:

1. Kavramsal sanat
2. Dadaizm
3. Konstrüktivizm
4. Soyut Resim

5. Pop Art

C öğrencisi:

1. Empresyonizm
2. Kitsch
3. Fovizm
4. Fütürizm
5. Realizm

D öğrencisi:

1. Op Art
2. Kavramsal sanat
3. Sürrealizm
4. Fovizm
5. Kübizm

E öğrencisi:

1. Sürrealizm
2. Kitsch
3. Realizm
4. Hiperrealizm
5. Kavramsal sanat

F öğrencisi:

1. Hiperrealizm
2. Kavramsal Sanat
3. Ekspresyonizm
4. Empresyonizm
5. Kitsch

G öğrencisi:

1. Empresyonizm
2. Kavramsal Sanat
3. Kübizm
4. Ekspresyonizm
5. Kitsch

H öğrencisi:

1. Kavramsal sanat
2. Realizm
3. Konstrüktivizm
4. Fovizm
5. Sürrealizm

I öğrencisi:

1. Fütürizm
2. Empresyonizm
3. Sürrealizm
4. Konstrüktivizm
5. Kavramsal Sanat

İ öğrencisi:

1. Fütürizm
2. Realizm
3. Kitsch
4. Empresyonizm
5. Soyut Dışavurumculuk

4.1.2. Abdülkadir Eriş Güzel Sanatlar Lisesi anket bulguları

4.1.2.1. Öğrencilerin sanat nedir sorusuna verdikleri yanıtlar

A öğrencisi: Duygu ve düşüncelerin yansıtılması ve karşısındaki duygularına hitap etmek.

B öğrencisi: Bir duygunun tasarımın , güzelliğin vb. dışavurumunda , anlatımından kullanılan yöntemlerin tümü

C öğrencisi: Doğal olan önceden varolan bir şeyi kendince uyarlamasıdır sanat. Sanat özgürlüktür.

D öğrencisi: Bir tasarımın dışavurumunda kullanılan yöntemlerdir.

E öğrencisi: İnsanda güzel duygular uyandıran ,göze hoş gelen şeylerdir.

F öğrencisi: Bir duygunun dışavurumunda kullanılan yöntemlerin tümü.

G öğrencisi: Sanat toplumu ileri yöne taşıyan sanatçıların kendi tarzlarında yaptığı çalışmalarıdır.

H öğrencisi: Duygu ve düşünceleri estetiğe dökerek anlatıma denir.

I öğrencisi: Sanat ,iki boyutlu ve üç boyutlu bir şekilde yapılan ve bakıldığında insanın gözüne görünen iç açıcı ve güzel diye tabir edebileceğimiz şeye sanat diyebiliriz.

İ öğrencisi: Sanat insanın iç dünyasını işitsel ,görsel vb. duyular ile bir yüzeye veya hareketler ile anlatması.

4.1.2.2. Sanat sizde ne tür duygu ve düşünce oluşturmakta ve sanat denilince sizde ne tür bir algı olmaktadır? Sorusuna verilen yanıtlar

A öğrencisi: Duyguları mızın yansıtmak yaratıcılık ve yapılmayanı yapma ihtiyacı

B öğrencisi: Sanat bende mutluluk ve rahatlama hissi oluşturuyo

C öğrencisi: Sanat = Özgürlük

D öğrencisi: Sanat bana duygu geçişlerimin dışarı vurulmasına yardımcı olan en büyük faktörlerden birisidir. Dinlendiren ve iyi hissettiren bir duygu veriyor insana.

E öğrencisi: Mutluluk, heyecan, sevinç

F öğrencisi: Sanat bende duygularına ve düşüncelerime en iyi huzuru veren şeydir . sanatın bende oluşturduğu duygu huzurdur, mutluluk ve sakinliktir.

G öğrencisi: Toplumu ön planda tutar, bireye estetik bir haz verir.

H öğrencisi: Yanıt vermemiştir.

I öğrencisi: Sanat bende bakıldığı zaman göze iç açıcı ve güzel diye ifade edebileceğim duygu ve düşünce oluşturmaktır.

İ öğrencisi: Sanat bende; Özgürlüğü çağrıştırıyor. Resim yaparken özgürüm, özgür olduğum için sanatı seviyorum.

4.1.2.3. Öğrencilerin “estetik nedir?” sorusuna verdikleri yanıtlar;

A öğrencisi: Yapay Güzellik

B öğrencisi: Sanatsal yaratıcılığın sanatta ve yaşamda güzel ve güzellik denen kavramın bilimi güzeli araştıran bilim dalı

C öğrencisi: Göze hitap eden sıralı dizayn

D öğrencisi: Sanatsal yaratıcılığın sanata ve yaşamda güzel denilen kavramın birimi güzeli araştırmaktır.

E öğrencisi: Göze , kulağa hitap eden herşey

F öğrencisi: bana güzel olanı en iyi şekilde anlatan şey.

G öğrencisi: Estetik güzel temel alan her türlü ifade bir algı oluşturmaktadır.

H öğrencisi: Yanıt vermemiştir.

I öğrencisi: Estetik güzeli temel alan her türlü malzeme ve maddedir.

İ öğrencisi: Dış görünüş olarak görsel zevki okşayan olguların tümü.

4.1.2.4. Öğrencilerin “estetik sizde ne algı oluşturmaktadır?” sorusuna verdikleri yanıtlar;

A öğrencisi: Güzelliğin göreceli oluşu

B öğrencisi: Yanıt vermemiştir.

C öğrencisi: Düzen-uyum

D öğrencisi: Estetik yaratıcılığımızı geliştiren bir algı oluşturuyor.

E öğrencisi: Düzen, güzellik, uyum

F öğrencisi: estetiğin göze en iyi şekilde hitap etmesi , bana güzel olanı en iyi şekilde anlamamı sağlar.

G öğrencisi: Estetik güzel demek

H öğrencisi: Yanıt vermemiştir.

I öğrencisi: Estetik bende sanatta güzeli ifade eden bir algı oluşturmaktadır.

İ öğrencisi: güzellik , farklılık. Alışagelmemişin dışı

4.1.2.5. Öğrencilerin “Sanatını beğendiğiniz 3 ünlü ressam yazınız” sorusuna verdikleri yanıtlar;

A öğrencisi: Leonardo da Vinci, Picasso

B öğrencisi: Picasso, Vango

C öğrencisi: Picasso-Van gogh-Rapheel

D öğrencisi: Van Gogh, Frida kahlo

E öğrencisi: Van Gogh, Picasso, Leonardo Da Vinci

F öğrencisi: Van Gogh, Frida kahlo

G öğrencisi: Pablo Picasso, Van Gogh, Leonardo Da Vinci

H öğrencisi: Pablo Picasso, Van gagh, Leonardo Do Vinci

I öğrencisi: paolo picasso, Van gogh, Leonardo davinci

İ öğrencisi: caravaggio, Bouggeragu, Cabanel

4.1.2.6. Öğrencilerin “1’den 5’e en beğendiğinizden en aza doğru görselleri sırayla seçiniz” sorusuna verdikleri yanıtlar doğrultusunda seçtikleri sanat akımları;

A öğrencisi:

1. Soyut Resim
2. Realizm
3. Konstrüktivizm
4. Hiperrealizm
5. Empresyonizm

B öğrencisi:

1. Kavramsal sanat
2. Empresyonizm
3. Sürrealizm
4. Soyut Resim
5. Exspresyonizm

C öğrencisi:

1. Realizm
2. Sürrealizm
3. Kübizm
4. Kitsch
5. Empresyonizm

D öğrencisi:

1. Empresyonizm
2. Realizm
3. Hiperrealizm
4. Kitsch
5. Barok

E öğrencisi:

1. Fütürizm
2. Realizm
3. Kübizm
4. Sürrealizm
5. Kitsch

F öğrencisi:

1. Realizm
2. Exspresyonizm

3. Empresyonizm
4. Konstrüktivizm
5. Fütürizm

G öğrencisi:

1. Sürrealizm
2. Realizm
3. Fütürizm
4. Konstrüktivizm
5. Minimalizm

H öğrencisi:

1. Sürrealizm
2. Realizm
3. Exspresyonizm
4. Fütürizm
5. Kavramsal Sanat

I öğrencisi:

1. Sürrealizm
2. Exspresyonizm
3. Fütürizm
4. Konstrüktivizm
5. Kavramsal Sanat

İ öğrencisi:

1. Sembolizm
2. Realizm
3. Exspresyonizm
4. Kavramsal Sanat
5. Sürrealizm

4.2. İkinci Anket (Kitap okuma, gazete okuma, internet alışkanlıkları, televizyon izleme ile ilgili alışkanlıkları) bulguları

4.2.1. Fatih Anadolu Lisesi anket bulguları

4.2.1.1. Ne sıklıkta kitap okursunuz sorusuna 10 öğrenciden 6 öğrenci günlük, 2 öğrenci haftalık, 1 öğrenci aylık, 1 öğrenci ise yıllık şikkını işaretlemiştir.

4.2.1.2. Ayda kaç kitap okursunuz sorusuna 10 öğrenciden 2 öğrenci 1 tane, 4 öğrenci 2 tane, 2 öğrenci 3 tane, 2 öğrenci ise 4 ve fazlası şikkını işaretlemiştir.

4.2.1.3. Gazete okuma alışkanlığınız nedir? Sorusuna 10 öğrenciden 6 öğrenci arada, 2 öğrenci hemen hemen hiç, 2 öğrenci ise hiç okumam şikkını işaretlemiştir.

4.2.1.4. İnternete ne sıklıkla girersiniz? Sorusuna 10 öğrenciden 9 öğrenci günlük, 1 öğrenci birkaç günde bir şikkını işaretlemiştir.

4.2.1.5. Yaklaşık kaç saat günlük internete giriyorsunuz? Sorusuna 10 öğrenciden 1 öğrenci 1 saat, 3 öğrenci 2 saat, 6 öğrenci ise 3 saat ve üstü şikkını işaretlemiştir.

4.2.1.6. İnternette genelde hangi tür sitelere giriyorsunuz? Sorusuna öğrenciler birden fazla yanıt vermekle birlikte 3 sosyal medya, 3 you tube, 2 film, 2 sanat, 1 tartışma, 3 tartışma,

- 1 İngilizce eğitim, 1 bilim kurgu, 1 vikipedi yanıtları alınmış 1 öğrencide hiç yanıt vermemiştir.
- 4.2.1.7. Günlük kaç saat televizyon izliyorsunuz? Sorusuna 10 öğrenciden 2 tanesi bir saatten daha az, 1 kişi 1 saat, 1 kişi yanıt vermemiş, 5 kişi ise hiç izlemiyorum yanıtını vermiştir.
- 4.2.1.8. Televizyonda genelde hangi programları izliyorsunuz? Sorusuna öğrenciler birden fazla yanıt vermekle birlikte 2 öğrenci belgesel, 3 kişi hiç izlemiyorum, 2 kişi arada, 3 kişi ise soruya yanıt vermemiştir.
- 4.2.2. Abdülkadir Eriş Güzel Sanatlar Lisesi anket bulguları
- 4.2.2.1. Ne sıklıkta kitap okursunuz sorusuna 10 öğrenciden 2 öğrenci günlük, 2 öğrenci aylık, 5 öğrenci karışık, 1 öğrenci ise yıllık sıklıkta işaretlemiştir.
- 4.2.2.2. Ayda kaç kitap okursunuz sorusuna 10 öğrenciden 4 öğrenci 1 tane, 2 öğrenci 3 tane, 2 öğrenci 3 tane, 1 öğrenci hiç okumam, 2 öğrenci ise 4 ve fazlası sıklıkta işaretlemiştir.
- 4.2.2.3. Gazete okuma alışkanlığınız nedir? Sorusuna 10 öğrenciden 1 öğrenci günlük, 2 öğrenci haftalık, 5 öğrenci arada, 1 öğrenci hemen hemen hiç, 1 öğrenci ise hiç okumam sıklıkta işaretlemiştir.
- 4.2.2.4. İnternete ne sıklıkla girersiniz? Sorusuna 10 öğrenciden 6 öğrenci günlük, 4 öğrenci ise az giriyorum sıklıkta işaretlemiştir.
- 4.2.2.5. Yaklaşık kaç saat günlük internete giriyorsunuz? Sorusuna 10 öğrenciden 2 öğrenci bir saatten az, 1 öğrenci 1 saat, 2 öğrenci 2 saat, 1 öğrenci hiç girmiyorum, 4 öğrenci ise 3 saat ve üstü sıklıkta işaretlemiştir.
- 4.2.2.6. İnternette genelde hangi tür sitelere giriyorsunuz? Sorusuna öğrenciler birden fazla yanıt vermekle birlikte 2 sosyal medya, 1 you tube, 1 film, 2 sanat, 1 araştırma, 1 canlı yayın ve video siteleri, 2 instigram, 2 müzik indirme, 2 gazete ve haber, 3 facebook, 1 whatsapp, 1 google yanıtları alınmış 1 öğrencide girmiyorum şeklinde yanıt vermiştir.
- 4.2.2.7. Günlük kaç saat televizyon izliyorsunuz? Sorusuna 10 öğrenciden 3 tanesi bir saatten daha az, 1 kişi 1 saat, 1 kişi 2 saat, 4 kişi ise hiç izlemiyorum yanıtını vermiştir.
- 4.2.2.8. Televizyonda genelde hangi programları izliyorsunuz? Sorusuna öğrenciler birden fazla yanıt vermekle birlikte 2 öğrenci belgesel, 2 kişi hiç izlemiyorum, 1 kişi tarihi diziler, 1 kişi haber, 1 kişi müzik, 3 kişi film, 1 kişi bilgi yarışmaları, 1 kişi açık oturum yanıtını vermiştir.

SONUÇLAR VE YORUMLAR

Birinci anket sonuçları;

- 1- Fatih Anadolu Lisesi öğrencilerinin “sanat nedir” sorusuna verdikleri yanıtlarda sanatı duygu düşüncelerin aktarımı, her şey de sanat görme, zevk ve haz veren şey, Allah’ı ve insanı anlamak, ihtiyaç ve aşk, ruhu besleyen şey, gibi bireysel ve genel ifadeler kullanılmıştır. Anadolu Lisesi öğrencileri sanat eğitimi almamalarından ötürü tanımsal ifadeyi veremedikleri fakat farklı dış etmenlerin kazanımı ile tanımsal ifadeyi tam karşılamasa da yaklaşık tanımlar verebildikleri görülmüştür.

Abdülkadir Eriş Güzel Sanatlar Lisesi öğrencileri ise; Duygu ve düşüncelerin, güzelliğin yansıtılması, özgürlük, göze hoş gelen şeyler, toplumu ileri taşıyan sanatçıların kendi tarzıyla yansıttığı, insanın iç dünyasını işitsel, görsel vb. duyular ile bir yüzeye veya hareketler ile anlatması

gibi ifadelerle tanımlamışlardır. Güzel sanatlar lisesi öğrencileri sanatın tanımını çoğunlukla terimsel verememişler yakın bir ifade biçimiyle verebilmişlerdir.

İki okulun sanat tanımına verdikleri yanıtlar karşılaştırıldığında Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin Anadolu Lisesi öğrencilerine göre terimsel tanımı biraz daha iyi yaptıkları fakat iki okul arasında tanımlamalarda anlamlı bir farklılıktan söz edilemeyeceği görülmüştür.

- 2- Sanat sizde ne tür duygu ve düşünce oluşturmakta ve sanat denilince sizde ne tür bir algı olmaktadır? Sorusuna Fatih Anadolu Lisesi öğrencilerinin verdiği yanıtlarda estetik haz oluşturma, her türlü duyguyu hissettirme, güzellik, haz, rahatlama, heyecan, düşünme, öğretme, özgürlük, sırdaş, dışa vuruş, huzur, mutluluk, tedavi aracı olarak görmüşlerdir. Verilen yanıtlara bakıldığında genelde öğrenciler olumlu duygu ve ifadelerle içsel durumların anlatmışlardır.

Abdülkadir Eriş Güzel Sanatlar Lisesi öğrencileri ise; duygularımızı yansıtmaya, yaratıcılık, özgürlük, mutluluk, heyecan, sevinç, rahatlama, dinlenme, güzel gibi ifadelerle soruyu yanıtlamışlardır. Güzel sanatlar öğrencileri de genelde olumlu duygular ifade ettiği görülmüştür.

Sanata dair her eser bireyler üzerinde farklı etki bırakabilir. Her sanat eseri temasıyla ve formuyla da bireylere benzer ya da farklı mesaj verebilir. Kısacası duygular kişiden kişiye yâda eserden esere değişebilir. Her iki okulun öğrencilerinde de sanatın kendilerinde kendilerini ifade etme ve görme biçimi olarak olumlu duygular ifade ettiği verileri elde edilip sonuca erişilmiştir.

- 3- Fatih Anadolu Lisesi öğrencilerinin “estetik nedir?” sorusuna; göze iyi hitap eden şey, güzel ve çirkin, altın oran, beğeni, güzeli araştıran bilim, güzel, yapmacılık, kopya, insan elinden çıkan her şey yanıtları verilmiştir. Öğrencilerin verdikleri yanıtlara bakıldığında estetiğin temelini oluşturan güzel tanımını yanıtların büyük çoğunluğunun karşıladığı görülmektedir.

Abdülkadir Eriş Güzel Sanatlar Lisesi öğrencileri ise; yapay güzellik, güzeli araştıran bilim, göze ve kulağa hitap eden şey, gözü okşayan gibi cevaplar vermişlerdir. Alınan cevaplara bakıldığında estetiğin güzellik bilimi olduğu öğrencilerin yanıtlarının genelinde verildiği görülmüştür.

İki okulun öğrencilerinin cevapları karşılaştırıldığında Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin Anadolu Lisesi öğrencilerine göre daha kuramsal tanımlar yaptığı görülmüştür. Genel itibariyle estetiğin tanımında yaklaşık bir ifade formu görülse de kuramsal ifadede güzel sanatlar lisesi öğrencilerinin daha iyi yanıt verdikleri görülmüştür.

- 4- Fatih Anadolu Lisesi öğrencilerinin “estetik sizde ne algı oluşturmaktadır?” sorusuna verdikleri yanıtlarda; göze cazip gelen, duygu ve düşünceleri canlandıran şey, cansız bir şey olamayan bir şey, altın oran, pi (bir düzen olarak algılaması), görmediği şeye hayranlık, beğenme, düzen, her türlü algı gibi yanıtlar vermişlerdir. Yanıtlara baktığımızda farklı bakış açıları olsa dahi güzel, hoş, düzen gibi estetiği ifade eden filozof tanımlarına uygun yanıtlar verilmiştir.

Abdülkadir Eriş Güzel Sanatlar Lisesi öğrencileri ise; “estetik sizde ne algı oluşturmaktadır?” sorusuna verdikleri yanıtlar; güzelliğin göreceliği, düzen-uyum, estetik yaratıcılığın gelişimi, güzellik, göze hitap etmesi, farklılık gibi ifadelerde bulunmuşlardır. Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin çoğunlukla tanımsal ifadelerle yakın cevap verdikleri görülmektedir.

İki okulun öğrencilerinin yanıtları karşılaştırıldığında Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin daha çok teorik bilgilere yakın yanıtlar verirken Anadolu Lisesi öğrencilerinin duygusal ve edimsel öğrendikleri bilgilere göre yaklaşım gösterip yanıtladıkları düşünülmektedir. Her iki okulun

öğrencilerinin verdikleri yanıtlara bakıldığında, estetiği algılamaya yönelik ifadelerinde benzerlik görülmektedir. İki okul arasında tanımsal yaklaşım dışında anlamlı bir farklılık görülmemiştir.

- 5- Fatih Anadolu Lisesi öğrencilerinin “Sanatını beğendiğiniz 3 ünlü ressam yazınız” sorusuna verdikleri yanıtlarda; kimi yanıt vermemiş kimi 1 yâda 2 sanatçı ismi vermiş, bir kısmı da 3 sanatçı ismi vermiştir. Verilen yanıtlarda 3 tane Van Gogh, 1 tane Williom Adolphe, 2 tane Salvador Dali, 4 tane Leonardo Da Vinci, 1 tane Mustafa Baharoğlu, 4 tane Pablo Picasso, 1 tane Bellini, 1 tane Botielli, 2 tane Mikelenjelo, 1 tane ben yanıtları alınmıştır. Daha çok güncel olan, duyulan kişilerin isimlerinin öğrenciler tarafından yazıldığı görülmüştür. Ulaşılan verilere bakıldığında öğrencilerin resim sanatçılarını tanımada daha çok alınan eğitimin, basın ve digitalin etkili olduğunu göstermektedir.

Abdülkadir Eriş Güzel Sanatlar Lisesi öğrencileri ise; verilen yanıtlarda kimi öğrenciler 2 resim sanatçısı ismi yazmış kimi öğrenciler ise 3 resim sanatçısı ismi yazmıştır. Öğrenciler 5 tane Leonardo da Vinci, 7 tane Picasso, 7 tane Van Gogh, 1 tane Rapheel, 1 tane Frida Kahlo 1 tane Caravaggio, 1 tane Bouggeragu, 1 tane Cabanel resim sanatçısı ismi vermişlerdir. Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerin daha çok güncel olan resim sanatçıları seçtikleri görülmüştür.

İki okulun öğrencilerinin yanıtları karşılaştırıldığında güzel sanatlar lisesi öğrencilerinin yanıtlarında resim sanatçısı isimlerinin daha fazla olduğu görülmüştür. İki okulun öğrencilerinin verdikleri yanıtlara bakıldığında güncel bilindik resim sanatçıları daha çok yazdıkları görülmüştür. Ulaşılan bu veriye bakıldığında basın, internet gibi etkenlerin gençlerin eğilimlerini ve bilgilerini benzer yönde etkilediği sonucuna ulaştırmaktadır.

6. Fatih Anadolu Lisesi öğrencilerinin “1’den 5’e en beğendiğinizden en aza doğru görselleri sırayla seçiniz” sorusuna verdikleri yanıtlarda; 4 öğrencinin Kitsch resmi, hemen hemen tüm öğrencilerin kavramsal sanata yönelik resimler, 5 öğrencinin realist resim, 4 öğrencinin fütürist resim, 6 öğrencinin empresyonist resim, 1 öğrencinin dadaist resim, 3 öğrencinin Konstrüktivist resim, 3 öğrencinin soyut resim, 1 öğrencinin pop art resim, 3 öğrencinin fovist resim, 1 öğrencinin op art resim, 4 öğrencinin sürrealist resim, 2 öğrencinin hiperrealist resim, 2 öğrencinin Ekspresyonist resim, 1 öğrencinin de kübist resim seçtiği görülmüştür. Anadolu Lisesi öğrencilerinin sanat akımlarına yönelik eğilimlerinin dada çok empresyonist, realist, sürrealist, kavramsal resimler olduğu görülmüştür. Öğrencilerden 4’ünün Kitsch’i seçmesi, öğrencilerin sanatsal eğilimlerinde azda olsa geri kaldıkları düşüncesini de oluşturmaktadır. Seçim eğilimlerin fazla olduğu realist resimler öğrencilerin olağan gerçeği beğenme durumlarını göstermektedir. Empresyonist resmin seçimi ise Van Gogh’un basın yayında güncel olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Alınan bütün verilere rağmen öğrenciler farklı sanat akımlarını içeren resimleri de tercih etmişlerdir.

Abdülkadir Eriş Güzel Sanatlar Lisesi öğrencileri ise; 3 öğrencinin Kitsch resmi, 4 öğrencinin kavramsal resmi, 8 öğrencinin realist resmi, 5 öğrencinin fütürist resmi, 5 öğrencinin empresyonist resmi, 1 öğrencinin minimalist resmi, 1 öğrencinin sembolist resmi, 4 öğrencinin Konstrüktivist resmi, 2 öğrencinin soyut resmi, 6 öğrencinin sürrealist resmi, 3 öğrencinin hiperrealist resmi, 5 öğrencinin Ekspresyonist resmi, 3 öğrencinin kübist resmi seçtikleri görülmüştür. Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin sanat akımlarına yönelik eğilimlerinin daha çok realist, sürrealist, empresyonist, fütürüst, kavramsal resimler olduğu görülmüştür. 3 öğrencinin Kitsch’i seçmesi öğrencilerin sanatsal eğilimlerinde çok az geri kaldıkları verisini oluşturmaktadır. Diğer

sanatsal akımlara ait resimlerin seçimi hem güncel medya ve internetin hem de aldıkları eğitimin etkisiyle verildiği düşünülmektedir. Realist resimlere eğilimin fazla olması olağan gerçeğe yönelik eğilimi göstermektedir.

İki okulun karşılaştırılması yapıldığında Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin sanat akımlarına daha eğilimli oldukları, Anadolu Lisesi öğrencilerinin güzel sanatlara göre Kitsch'e eğilimlerinin biraz fazla olduğu görülmektedir. Fakat Güzel Sanatlar Lisesi öğrencileriyle Anadolu Lisesi öğrencilerinin arasında ciddi anlamlı bir fark olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

İkinci Anket (Kitap okuma, gazete okuma, internet alışkanlıkları, televizyon izleme ile ilgili alışkanlıkları) sonuçları;

- 1- Ne sıklıkta kitap okursunuz sorusuna Fatih Anadolu Lisesi öğrencileri çoğunlukla günlük, Abdülkadir Eriş Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin yarısı karışık diğerleri ise çoğunlukla günlük ve haftalık demiştir. Öğrencilerin genel okuma durumlarına bakıldığında yanıtlarda yaklaşık olarak benzer oranlar görülmüştür. Öğrencilerin genel itibariyle okuma alışkanlıkları olduğu sonucuna erişe bilinir.
- 2- Ayda kaç kitap okursunuz sorusuna Fatih Anadolu Lisesi öğrencileri ortalama 3 kitap yanıtını vermişlerdir. Abdülkadir Eriş Güzel Sanatlar Lisesi öğrencileri ise ortalama 2 yanıtını vermişlerdir. Anadolu Lisesi öğrencileri Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerine göre aylık ortalama 1 kitap daha fazla okumaktadır. Her iki okulunda kitap okuma alışkanlıkları orta düzeyde olduğu düşünülmektedir.
- 3- Gazete okuma alışkanlığınız nedir? Sorusuna Fatih Anadolu Lisesi öğrencilerinin verdiği yanıtlarda öğrencilerin gazete okuma alışkanlıklarının pek olmadığı görülmüştür. Abdülkadir Eriş Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin ise arada gazete okudukları görülmektedir. Öğrencilerin genelinde gazeteyi okumadıkları sonucuna erişilmiştir.
- 4- İnternete ne sıklıkla girersiniz? Sorusuna Fatih Anadolu Lisesi öğrencilerinin hemen hemen tamamı günlük yanıtını vermiştir. Abdülkadir Eriş Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin ise çoğunun internete girdiği söylenebilir. Anadolu Lisesi öğrencilerinin internete daha çok girdikleri fakat genel itibariyle her iki okulun öğrencilerinin günlük internete girdiği sonucu ortaya çıkmıştır. Ayrıca hızlı bilgi akışının olduğu interneti öğrencilerin büyük çoğunlukla kullandığı elde edilen bulgularla sonuca ulaştırılmıştır. Öğrencilerin sanatla ilgili bilgi edinmelerinde internetin önemli bir etkisi olduğu düşünülmektedir.
- 5- Yaklaşık kaç saat günlük internete giriyorsunuz? Sorusuna Fatih Anadolu Lisesi öğrencileri ortalama günlük 3 saate yakın yanıtını vermiştir. Abdülkadir Eriş Güzel Sanatlar Lisesi öğrencileri ise günlük ortalama 2 saat internete girdiği söylenebilir. Anadolu Lisesi öğrencilerinin ortalama 1 saat daha fazla internete girdiği tespit edilmiştir. Her iki okuldan da elde edilen sonuçlara bakıldığında öğrencilerin günlük ortalama internete girme saatlerinin fazla olduğu görülmüştür.
- 6- İnternette genelde hangi tür sitelere giriyorsunuz? Sorusuna iki okulun öğrencileri de karışık yanıtlar vermişlerdir.
- 7- Günlük kaç saat televizyon izliyorsunuz? Sorusuna her iki okulun öğrencilerinin de televizyonu çok az izledikleri sonucuna erişilmiştir.
- 8- Televizyonda genelde hangi programları izliyorsunuz? Sorusuna Fatih Anadolu Lisesi öğrencileri belgesel Abdülkadir Eriş Güzel Sanatlar Lisesi öğrencileri ise belgesel, tarihi diziler, haber, müzik, film, tarihi diziler, haber, müzik yanıtlarını vermişlerdir.

İnternet ve sosyal medya ortamlarıyla sarmalanan bir dünyayla karşı karşıyayız. Geleneksel medyanın kuşatmasına internet ve sosyal medyanın da kuşatması eklenince, her taraftan bilgi bombardımanına maruz hale geldik (Kırık ve Yılmaz, 2018:124).

İkinci ankette elde edilen sonuçlara bakıldığında genel itibariyle kitap okuma alışkanlığının, internet, TV ve basın yayının gençlerin öğrenme ve algılama gelişiminde olumlu ya da olumsuz önemli etkisi olduğu düşünülmektedir. Öğrencilerin sanatsal bilgi edinmesinde bu araçların önemli etkisi olduğu ve sanatsal eğitim alan öğrenciler ile almayan öğrenciler arasındaki bilgi edinme farkını azaltabileceği düşüncesine yol açmaktadır sonucu oluşmuştur.

KAYNAKLAR

- Bayrak, Özcan, (2013), Tevfik Fikret'in Şiirlerinde Mekân ve Algı, Kesit Yayınları, İstanbul.
- Balcı, Yusuf Baytekin, (2016), Kuramsal Estetik, A Pegem Akademi, Ankara.
- Erinç, Sıtkı M., (1995), Resmin Eleştirisi Üzerine, Hil Yayın, İstanbul.
- Ersoy, Ayla, (1995), Sanat Kavramlarına Giriş, Yorum Sanat Yayıncılık, İstanbul.
- Kırık, Ali Murat; Yılmaz, Başak T, (2018), "Türkiye'de Sosyal Medya Okuryazarlığı'nın Geraklılığı Üzerine Bir Araştırma", ASOSJOURNAL (The Journal of Academic Social Science) Dergisi, Y. 6, S.79. s. 118-142

Görsel kaynakları

10.09. 2018 tarihinde <https://www.arthipo.com/artblog/sanat-tarihi/realizm-sanat-akimi.html> sayfasında alınmıştır.